

Förord

Sätra brunn i Sala kommun i Västmanland tillhör det svenska kulturarvet. Upptäckt som hälsokälla år 1700 har den alltsedan dess fungerat som kurort, vård- och rehabiliteringsenhet. År 1747 kom den genom donation i Uppsala universitets ägo och övergick 1999 till en stiftelse med ändamål att bevara Sätra brunn och dess miljö och där driva verksamhet i överensstämmelse med den ursprungliga donationens syfte.

Sätra brunn har under sin 300-åriga tillvaro varje sommar givit vård och behandling åt tusentals människor, särskilt reumatiker och rörelsehindrade, som samtidigt fått uppleva en stimulerande social och kulturell miljö. Verksamheten har utvecklats i takt med de medicinska framstegen och har tillvunnit sig stort förtroende bland patienter och sjukvårdshuvudmän. Internutbildning, kursdagar och utbildningsveckor för sjukvårdspersonal och unga forskare har befast Sätra brunns ställning som en betydande tillgång inom områdena reumatologi, rehabilitering och äldrevård.

Kring hälsokällan har det genom åren vuxit upp ett helt samhälle med bostäder, bad- och behandlingshus, kök, matsalar, kyrka, teatersalong och samlingslokaler – en unik samling byggnader från 1700- och 1800-tal, som varsamt anpassats till nutida krav på bekvämlighet och komfort.

Skriften avser inte bara att berätta om de senaste fyrtio åren utan också att ge ett framtidsperspektiv. Här beskrivs de behandlingar som successivt utvecklats för reumatiker och strokedrabbade patienter, liksom nya program för utmattningsdepressiva tillstånd hos stressutsatta människor. Dessa har tagits fram efter diskussion med intressenter från olika håll vid seminarier på Brunnen 1998 och nu senast i oktober 2000.

Det sociala livet, kyrkans centrala roll och de kulturella ambitionerna ägnas stor uppmärksamhet liksom Brunnens samhörighet med närsamhället. Nationaldag och midsommar, som firas under stor uppslutning från hela bygden, liksom de återkommande konsert- och musikevenemangen, får sin belysning i flera uppsatser. Många bidrag har inlutit och publiceringen beräknas ske år 2001, då 300 år förflutit sedan verksamheten vid Brunnen tog sin början.

Nils-Johan Höglund

Tack!

Projektgruppen vill rikta sitt tack
till de organisationer som med ekonomiskt stöd
bidragit till att vi kunnat förverkliga

Sätra brunn 300 år

*Helge Ax:son Johnsons stiftelse
Landstinget i Uppsala län
Länsstyrelsen i Västmanland
Landstinget i Västmanlands län
Längmanska kulturfonden
Sala kommun
Uppsala universitet*